

Vsa vsak dan razen sobot, nedelj
in praznikov.

Published daily except Saturdays,
Sundays and Holidays.

Rusi razbili tristo nemških tankov in ujeli 5000 vojakov

Moskva priznala padec Brest-Litovska in vseh drugih mest. Molotov pravi, da bo sovjetska oborožena sila zadala smrtni udarec Nemčiji, zaeno pa je obsodil bombne napade na nevtrjena mesta in pobijanje civilnih prebivalcev. London trdi, da se stališče angleške vlade napram Finski ne bo spremenilo, prav je Churchill proglasil vse države, ki pomagajo Hitlerju, za sovražnice. Rumunija bori proti sovjetom kot zaveznica Nemčije

24. jun.—Sovjetske sile se bore proti nemškim tankom na dva tisoč milj dolgi fronti, katere se razteza od jezga do Črnega morja, so ubili tristo nemških tankov in 5000 vojakov, se glasi v komunikih vrhovnega poveljstva. Ta dalje pravi, da so ubili 127 nemških vojakov v prvih dneh vojne; 76 so bili ubiti v nedeljo, 51 pa v ponedeljek. Komunikacije dostavljajo, da je osvojena območja ob reki Bug v bližini ruske meje. Nemci so ubili tudi dve drugi mesti v Brest-Litovska. To sta bili Lomza.

24. jun.—Prodiranje ruske vojske proti nemškim vojskam v severni delu Poljske, ki so padle na rusko mejo, je bilo oklicano v Moskvi. Leningradu, v glavnih mestih, in odredjeno potemnevanje. Komunikacije pravijo, da so ruske vojske na rusko mejo napredovale proti nemški vojski. Na ruski meji je bilo oklicano v Moskvi. Leningradu, v glavnih mestih, in odredjeno potemnevanje.

24. jun.—Vlada je objavila vojno stanje v vsej Rusiji in pozvala štirinajst letnikov v starosti od 17 do 36 let k orožju, ko je vrgla svojo oboroženo silo proti tej deželi. Vojna je bilo oklicano v Moskvi. Leningradu, v glavnih mestih, in odredjeno potemnevanje.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

24. jun.—Hitlerjeva invazija sovjetske Rusije je vrgla velik zavoj paradoksov v naročje angleški vladi. Eden je vprašanje Finske, ki uživa simpatije v Veliki Britaniji. Ampak Finska se je zdaj postavila na stran nacistične Nemčije.

IZREDNA SEJA ČLANOV JAPON-SKE VLADE

Hitlerjev napad na Rusijo povzročil presenečenje

FRANCIJA MOTRI RAZPLET SITUACIJE

Tokio, 23. jun.—Izredna seja članov kabineta je bila sklicana danes zjutraj, da razpravljajo o nemško-ruski vojni in stališču, ki ga naj Japonska zavzame kot z osiščem Rim-Berlin povezana država. Japonska sedi v tem trenutku na platu in opazuje razvoj konflikta.

Naznanjeno je bilo, da Japonci ni treba takoj pojasniti stališča. Časopisi opozarjajo vlado, naj bo silno previdna in naj se ne preneha. Opazuje naj konflikt s strani in po temeljitim študiranjem položaja določi smernice.

Tokijska vlada je bila najbrže informirana po Nemčiji in Italiji o nevarnosti izbruha vojne s sovjetsko Rusijo, preden je Hitler odredil napad, kljub temu je začel sovražnosti presenetiti Japonce. Premier Kono je imel sinoči razgovor s člani ožjega vladnega sveta, nakar je sklical izredno sejo kabineta.

Finančni in industrijski krogi priporočajo vladi previdnost, zaeno pa so priznali resnost situacije. V Tokio dospela poročila iz Berlina napovedujejo, da bo Nemčija strla sovjetsko Rusijo v dveh mesecih.

Vichy, Francija, 23. jun.—Hitlerjev sunek proti Rusiji je povzročil prikrito veselje v tujakih krogih. V tem vidijo bolj odpor proti boljševizmu kot pa ofenzivo. Francija je že pred več meseci proglasila komunizem za največjega sovražnika.

Komentatorji vidijo zdrobitev sovjetskih armad v vojni z Nemčijo. Ta bo morda vodila v razkroj Sovjetske unije kakor tudi odstopitev pokrajn, katere je okupirala Stalinova oborožena sila po izbruhu sedanje vojne. Zlom sovjetov v vojni z Nemčijo bo koristil Evropi. Izbegnila se bo predvsem kvartnega komunističnega vpliva, kar bo omogočilo rekonstrukcijo v soglasju s Hitlerjevim programom glede ustanovitve "novega reda".

24. jun.—Aleksander Kerenski, bivši ruski premier, ki je bil vrhovni vladar Rusije, dokler niso boljševiki strmoglavili njegovega režima, je sinoči apeliral za pomoč Sovjetski uniji. Dejal je, da še vedno sovraži diktatorja Stalina, še bolj pa sovraži diktatorja Hitlerja. Katastrofa, ki je zdaj zadela Rusijo, je posledica Stalinove izdajalske politike, katere žrtev je postal tudi on. To velja za notranjo in zunanjo politiko Stalinove diktature, ki je uničila ne samo zadnje ostanke demokracije v Rusiji, temveč tudi likvidirala voditelje Stalinove lastne stranke in pobila vojske in mornarične voditelje. Stalin je pogoltnil večino ruskih delavcev in kmetov v ekonomsko suženstvo in lakoto.

24. jun.—General Kerenski, bivši ruski premier, ki je bil vrhovni vladar Rusije, dokler niso boljševiki strmoglavili njegovega režima, je sinoči apeliral za pomoč Sovjetski uniji. Dejal je, da še vedno sovraži diktatorja Stalina, še bolj pa sovraži diktatorja Hitlerja. Katastrofa, ki je zdaj zadela Rusijo, je posledica Stalinove izdajalske politike, katere žrtev je postal tudi on. To velja za notranjo in zunanjo politiko Stalinove diktature, ki je uničila ne samo zadnje ostanke demokracije v Rusiji, temveč tudi likvidirala voditelje Stalinove lastne stranke in pobila vojske in mornarične voditelje. Stalin je pogoltnil večino ruskih delavcev in kmetov v ekonomsko suženstvo in lakoto.

24. jun.—Aleksander Kerenski, bivši ruski premier, ki je bil vrhovni vladar Rusije, dokler niso boljševiki strmoglavili njegovega režima, je sinoči apeliral za pomoč Sovjetski uniji. Dejal je, da še vedno sovraži diktatorja Stalina, še bolj pa sovraži diktatorja Hitlerja. Katastrofa, ki je zdaj zadela Rusijo, je posledica Stalinove izdajalske politike, katere žrtev je postal tudi on. To velja za notranjo in zunanjo politiko Stalinove diktature, ki je uničila ne samo zadnje ostanke demokracije v Rusiji, temveč tudi likvidirala voditelje Stalinove lastne stranke in pobila vojske in mornarične voditelje. Stalin je pogoltnil večino ruskih delavcev in kmetov v ekonomsko suženstvo in lakoto.

24. jun.—Aleksander Kerenski, bivši ruski premier, ki je bil vrhovni vladar Rusije, dokler niso boljševiki strmoglavili njegovega režima, je sinoči apeliral za pomoč Sovjetski uniji. Dejal je, da še vedno sovraži diktatorja Stalina, še bolj pa sovraži diktatorja Hitlerja. Katastrofa, ki je zdaj zadela Rusijo, je posledica Stalinove izdajalske politike, katere žrtev je postal tudi on. To velja za notranjo in zunanjo politiko Stalinove diktature, ki je uničila ne samo zadnje ostanke demokracije v Rusiji, temveč tudi likvidirala voditelje Stalinove lastne stranke in pobila vojske in mornarične voditelje. Stalin je pogoltnil večino ruskih delavcev in kmetov v ekonomsko suženstvo in lakoto.

Domače vesti

Is Clevelanda

Cleveland.—Dne 20. t. m. je umrl Henry Kožuh, star 57 let in doma iz Ladje pri Medvodah na Gorenjskem. V Ameriki je bil 34 let in tu zapuščal ženo in dve hčeri. Bil je član društva 8 dnevnosti.

Nov grob v starem kraju

St. Louis, Mo.—Frank Zvanut je prejel žalostno vest, da je v Lozicah pri St. Vidu nad Vipavo dne 20. aprila t. l. umrl njegov brat Jernej Zvanut v starosti 64 let. V Ameriki zapuščal dva brata, v stari domovini pa ženo in dva sinova, ki sta bila teden dni pred njegovo smrtjo oba poklicana k vojakom, kar mu je gotovo pripomoglo k zgodnji smrti.

Še en grob v starem kraju

Sheboygan, Wis.—Mary Kovčič je prejela žalostno vest, da je 25. maja t. l. v Jablani pri Mirni peči na Dolenjskem umrla njena mati Terezija Drenik, roj. Kos, stara 88 let. V Sheboyganu zapuščala hčer, v Detroitu, Mich., bratrance in v Clevelandu drugega bratrance, v stari domovini pa moža, tri sinove, hčer in tri sestre.

O'Brien govornik na nemškem pikniku

Vodja nacijskega bunda bo predsedoval

Chicago, 23. jun.—"Father John A. O'Brien, profesor na katoliški univerzi Notre Dame, ki nastopa kot prominenten govornik na shodih, ki jih sklicuje organizacija America First in Citizens' Keep America Out of War Committee, bo glavni govornik na nemškem dnevu, pikniku, ki ga prirejajo vsako leto nemške organizacije v Riverview parku. Piknik se bo vršil prihodnjo nedeljo, 29. junija.

Michael Belden, trgovec s pohištvo, ki oglašuje svoje blago v glasilih Nemško-ameriškega bunda, nacijske organizacije, bo predsedoval shodu, na katerem bo O'Brien govoril. Belden je znan kot vodja bundovcev.

Paul A. F. Warnholtz, predsednik Nemško-ameriške zveze (Einheitsfront), je priznal, da je ta ena izmed organizacij, ki priredajo piknik. On je v razgovoru z reporterji dejal, da še ne ve, ali bo nacijska zastava z znakom svastike vihrala na govorniškem odru kakor je lansko leto. Znano tudi ni, ali bo kateri član nemške konzulata v Chicagu nastopil kot govornik. Na lanskem pikniku nemških organizacij je govoril E. L. Baer, nemški generalni konzul v Chicagu. V svojem govoru je poveljeval diktatorja Hitlerja in druge nacijske voditelje.

Piknik, na katerem bo O'Brien govoril, se bo vršil enajst dni pred datumom, ko morajo vsi uradniki in nameščenci nemških konzulatov zapustiti Ameriko v smislu Rooseveltove odredbe, izdane zadnjo soboto, ki določa zatvoritev vseh nemških konzulatov.

Tekstilna unija zahteva pogodbo

Leaksville, N. C.—Unija tekstilnih delavcev CIO pritiška na Marshall Field Co. za pogajanja glede sklenitve pogodbe, odkar so delavci v treh tujakih tekstilnih tovarnah te kompanije odgovali v veliko večino, da jih unija reprezentira pri kolektivnih pogajanjih. George Baldanz, predsednik unije, je naznanil, da se kompanija še vedno upira pogajanju, zaeno pa je zapretel z ožičem stavke. V dveh drugih tovarnah, kateri obratuje Marshall Field Co. v Sprayju, N. C., je unija priznana.

Letalstvo demonstrialo svojo silo

Seversky opozarja vlado na nauke sedanje vojne

New York, 23. jun.—Major Alexander Seversky, sloviti letalski inženir, izumitelj in vojaški letalec v prvi svetovni vojni, je v svojem govoru pred člani Oglaševalnega kluba poudarjal, da od kontrole ozračja zavise učinkovite operacije na kopnem in morju. On je predlagal za ustanovitev separatne in neodvisne letalske sile v Združenih državah, da se omogoči razvoj vse njene potencialnosti. Vlada mora storiti korake, da Amerika dobi neodvisno letalsko silo.

Seversky je omenil tragične nauke sedanje vojne. Mogočna britanska bojna mornarica ni mogla preprečiti Hitlerjeve okupacije Norveške in Krete, ker je nacijska letalska sila kontrolirala ozračje. Velika Britanija se mora zanašati na svojo letalsko silo, ne na mornarico, pri uničevanju nemških utrd in vojaških objektov na več sto milj dolgem obrežju na drugi strani Rokavskega preliva. Tej se mora zahvaliti, da Nemci še niso invadirali angleških otokov. Velika Britanija se trdovratno drži stare tradicije in slepo veruje v mogočnost svoje pomorske sile. Ako bi bila spremenila Kreto v mogočno letalsko trdnjavo, bi se lahko upirala Nemcem in držala Kreto v svoji oblasti.

Angleške izgube na morju v borbi za posest Krete so zmagale po sodbi Severskega \$250,000,000. S to vsoto bi bila Anglija lahko zgradila najmanj 5000 prvovrstnih bojnih letal in izid borbe bi bil drugačen.

"V sleherni večji militaristični akciji mora biti glavna funkcija preprečitev sovražnih letal iz ozračja in popolna kontrola ozračja," je dejal Seversky. "Le tedaj je neovirana akcija na morju in kopnem mogoča. Razum in taktika zahtevata neodvisno letalsko bojno silo. Vojaški veščaki vedo, da drobitev oborožene sile vodi v poraze. Iz tega sledi, da mora Amerika dobiti separatno in neodvisno letalsko silo kljub opoziciji s strani armade in mornarice."

Ameriški Rdeči križ kritiziran v Španiji

Madrid, Španija, 23. jun.—Clanek, ki ga je objavil list Arriba, kateri večkrat govori v imenu vlade, udruga po ameriškem Rdečem križu, ki je v zadnjih šestih mesecih potrošil \$2,500,000 za zdravila in živila v pomoč Špancem. Ta pravi, da je Rdeči križ židovski in prostozidarski ter v službi Anglije. Napad je bil objavljen po naznanilu Rdečega križa o distribuciji moke, mleka in zdravil med prebivalci v devetnajstih španskih provincah.

Angleška blokada deloma vzrok napada na Rusijo

Canberra, Avstralija, 23. jun.—Premier Robert G. Menzies je v komentarju nemškega napada na sovjetsko Rusijo poudaril, da se je Hitler odločil za vojno, da dobi pod svojo oblast Ukrajino, bogato poljedelsko pokrajino, in dostop do zalog olja v Baku in Iranu. V napad ga je prisilila angleška pomorska blokada, ki je bolj učinkovita kot priznavajo nacijski krogi v Berlinu.

Ameriški konzul mora zapustiti Zagreb

London, 23. jun.—Tu prestreženo radijako poročilo iz Berlina pravi, da je hrvaška vlada informirala ameriškega generalnega konzula, da mora zapustiti Zagreb do 16. julija.

ODMEV HITLERJE-VEGA NAPADA NA RUSIJO V AMERIKI

Predsednik Roosevelt se posvetuje z uradniki

REVIZIJA ZUNANJE POLITIKE

Washington, D. C., 23. jun.—Hitlerjeva napoved vojne sovjetski Rusiji je dobila dalekosežen odmev v Združenih državah. Povsod prevladuje mnenje, da se je slika druge svetovne vojne izpremenila, da pride novo uvrščevanje in grupiranje držav. Možnost glede zapleta Amerike v vojno se je zmanjšala.

Konference se vrše med predsednikom Rooseveltom in člani njegovega kabineta. Izgleda, da vsi gledajo na London, da pride od tam signal glede revizije zunanje politike. Sprva so uradni krogi gledali na vso stvar z viška in označili oba, Hitlerja in Stalina, za mednarodna raketirja, krilca pogodb in sovražnika Amerike. Po govoru angleškega premierja Churchilla, v katerem je obljubil sovjetski Rusiji vso pomoč in apeliral na vse zaveznike in prijatelje Velike Britanije, naj store isto, pa se je ton izpremenil v pričakovanje, da bo Roosevelt sledil politiki, katero je očrtal predsednik angleške vlade.

Roosevelt še ni pojasnil stališča svoje administracije. O razpletu situacije je razpravljal s državnim tajnikom Hullom in državnim podtajnikom Wellesom. Slednji je imel dolg razgovor z lordom Halifaxom, angleškim poslanikom. Predmet razprave ni bil objavljen. Welles je v razgovoru z reporterji dejal, da je bil sestanek med njim in poslanikom določen pred Hitlerjevim napadom na sovjetsko Rusijo.

Glavna odločitev pred predsednikom Rooseveltom se tiče vprašanja, ali bo Amerika pomagala sovjetski iz sklada sedmih milijard dolarjev. Na podlagi v kongresu sprejetega zakona ima Roosevelt oblast posojanja in dajanja v najem produktov vsaki državi, katere obrambo smatra za bistveno obrambo tudi te dežele. On lahko storil vse potrebne korake, ki po njegovi sodbi lahko zmanjšajo in omajajo udarno silo Nemčije, Italije in Japonske. Totalitarna in despotična sovjetska Rusija lahko dobi ameriško pomoč v obliki posojil in bojne opreme. Hitlerjeva napoved vojne Rusiji je po mnenju visokih uradnikov nadaljnji dokaz, da je Roosevelt imel prav, ko je izjavil, da je cilj nacijske Nemčije v tej vojni podjarmljenje vsega sveta. Hitler napada države drugo za drugo in Amerika bo prišla na vrsto, če bo Velika Britanija poražena v tej vojni.

Kanada simpatizira s sovjetsko Rusijo

Ottawa, Kanada, 23. jun.—Premier Mackenzie King je dejal, da Kanada simpatizira s sovjetsko Rusijo, katero je Nemčija večera napadla. "Vse sile, ki se zdaj bore proti Hitlerju, se zavestno ali nezavestno bore tudi za obrano krščanske civilizacije," je dejal. "Sleherni dan, ko ruski odpor zadržuje nemške agresorje, prispeva tudi k svobodi in naraščajoči moči Velike Britanije, njenih dominionov in kolonij ter Združenih držav."

Aretacije v Argentini zaradi prepevanja Internacionale

Buenos Aires, Argentina, 23. jun.—Policija je večera aretirala 160 oseb, ker so prepevale Internacionale v uradu lista La Hora, glasila levičarskih grup.

Novice starega kraja

Slovenije

NOVANSKE HIŠICE NA OKE HOČEJO GRADITI

ljubljana, 9. marca.—V dvolavskih zbornice je bil datavni občni zbor Zadruga za gradnjo stanovanjskih obroke. Brez posebne re, samo od ust do ust je šla manjšega ustanovnega zboropaganda med ljudmi in v javnem odboru je uspešno delo. Vsi so si bili edini v tem, da mora zadruga na vsak način preprečiti sleherne špekulantske težnje, pa naj bi prišle s katerekoli strani.

CIGANI SO OKRADLI ŠAMOTNO KMETIJO

Sv. Križ pri Litiji, 9. marca.—Posestnica Tošičeva Franciška iz Gabsrke gore, občina Sv. Križ nad Litijo, je pravila sosedom že proti koncu januarja, da jih je zadela velika nesreča. Neko jutro, ko so se zbudili, so ugotovili, da so jih nočni vlomilci do gola oplenili. Vse kar so našli v omahor, v skrinjah in v kašči, so odnesli s seboj.

Tošičeva je prijavila nočni vlom varnostnim oblastvom. Preiskava je ugotovila, da so se one dni klatili po svetokriških krajih cigani, ki so potem izgine brez sledu.

Zdaj po več tednih pa se je zamotana zadeva nekoliko pojasnila in imajo že sled za tatovi. Te dni je imela posestnica Tošičeva nekaj posla v dolini. Ko se je vračala, je ugledala nekoga fantiča, ki je prav tako hitel iz Litije proti Bogenšperku in dolenski strani. Tošičeva je začudena obstala, saj se ji je dozevalo, da hiti pred njo njen sin. Ženica je hitela za fantom in ga s klici ustavila. Suknjič, ki ga je nosil neznan fant, hiteč proti Dolenjski, ji je bil znan. Fant je na poziv obstal in se je nato zapredel s Tošičevo v pomenek. Sprva je trdil fant, da je kupil blago za obleko v trgovini Franca Kraševca v St. Vidu na Dolenjskem. Potem pa se je le zagovarjal, da so domači kupili razno obleko od nezancev, ki so prišli iz Ljubljane in trdili, da so dobili obleko v dar, pa so jo potem razprodajali po Dolenjskem.

Tošičevi se je zdelo vsa zadeva sumljiva in je bila uverjena, da je suknjič last njenega sina. Odhitela je k orožnikom in jim je pojasnila ves dogodek. Za fantom je odšla orožniška patrulja na kolesih in ga dohitela na previsu Bogenšperka v Temeniško dolino. Patrulja je izvršila na njegovem domu po domače pri Ceglarju v vasi Osredku pregled in so našli večjo zalogo obleke in perila sumljivega izvora. Nekaj reči je bilo shranjenih v starinski peči, ki je niso uporabljali, nekaj pa na podstrešju gospodarskega poslopja.

Pri zasljanju so fantovi svojci priznali, da so kupili obleko in perilo od dveh popotnih ciganov, in sicer od neke Katarine Todorokove in od njenega spremljevalca Mihe Levakoviča. Poizvedbe so ugotovile, da sta se omenjena dva res zadržala v družini, ki je v januarju potovala skozi našo vas in je ob tisti priliki izvršila nočni vlom pri Tošičevih. Cigan in ciganka sta pri prodaji zatrjevala, da sta dobila vso obleko v dar v raznih ljubljanskih hišah. Tudi več Ceglarjevih sosedov je kupilo od

ciganov nekaj reči. Oba navedena cigana in še nekaj drugih njihovih pajdašev je prodajalo blago tudi po sosednih vaseh. Ker je med kosi zaplenjene obleke tudi nekaj takega blaga, ki ni last Tošičeve z Gabsrke gore, je verjetno, da so cigani kradli tudi drugod.

Miha Levakovič in Katarina Todorokova sta znana dolgoprstnika in sta pristojna baje v občini Ježico pri Ljubljani. Tošičeva je zdaj vesela, da je dobila vsaj nekaj svoje pokradene obleke nazaj. Dobilna seveda ni živil in čevljev, ki so ji bili odneseni usodno noč v januarju. Cigane iščejo s tiralico.

REKVIZICIJA ŽITA

Minister za prehrano je odredil prisilen odkup žita: pšenice, soržice, ječmena, koruze, rži in moke, vseh vrst. Odkup se bo izvršil po najvišjih določenih cenah, ako bo kmet izročil zalogo prostovoljno. Pri prisilnem odjemu pa se bo izvršil po nižini ceni. Prevoz žita in moke je zasebnikom prepovedan, razen z odobritvijo prehranjevalnih ustanov. Kmetom je tudi prepovedano, da bi prodajali žito in moko. Kazen je 30 dni zapora ali 50,000 din.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

val neki Irec. Ko sva šla na delo, mi je dejal, da letos Pennsylvančanom ne bo treba jesti sadja, ker je vse mráz uničil. Pritrdil sem mu, pozneje pa se je izkazalo, da ni bilo tako hudo kot smo mislili, vsaj povsod ne.

Pred par tedni sem obiskal par naselbin—Center, Universal in Export. Tam ne izgleda tako slabo, posebno v Exportu ne. Tam sem bil pri Franku Kužniku in ni nobenega sledu od kakšnih sadnih dreves — jablan, hrušek in sliv. Tam pa je v resnici opaziti posledice mraza. Na eni češnji sem našel pet češenj, na veliki hruški pa sem opazil par sadov. Žitnika je tista peklenska slana res precej kaznovala.

Martin Hudala, 300.

Unija zmagala po dolgi stavki

New York.—Tri mesece trajajoča stavka proti Vim Electric Co., verižni kompaniji, je bila zaključena z zmago unije United Retail & Wholesale Employees CIO. Sklenjeni sporazum določa uposlitev vseh stavarjev in odslovitve stavarjav. Vprašanja glede plače, delovnih ur in pogojev bo uredil poseben odbor, ki ga tvorijo reprezentante unije in kompanije. Načelnik tega odbora je Ben Golden, znan posredovalec.

Senator Harrison umrl v Washingtonu

Washington, D. C., 23. jun. — Senator Pat Harrison, demokrat iz Missisippija, je včeraj umrl na posledicah operacije, kateri se je podvrgl zadnji ponedeljek. V politiki se je udeleževal 23 let in ob smrti je bil star 59 let.

Bo fantek—bo punčka?

Nekaj znanstvenih ugotovitev o tem, kakšen bo novorojenček

Dandanes se v svetu mnogo razpravlja o vprašanju rasne čistosti, pa ni čuda, da je zanimanje za probleme o dednosti na dnevnem redu. Prav tu pa nalitimo na panogo, v kateri se uganja največ šarlatanstva in v kateri imata največje besede predsodek in laž. Človek, ki ima otroke, se večkrat ustavi ob misli, kako je prišel do tega, kar je, koliko tega je sprejel od staršev, koliko je ustvaril sam, prav tako težko pa je tudi vprašanje, koliko bodo njegovi otroci dedovali dobrega in zla za njim. To so vprašanja, s katerimi se ukvarja cela vrsta specialnih ved, a težko jim je najti zanesljivega odgovora.

Kadar so žene pred porodom, si očetje po navadi želijo sina. Nekateri grédo v tej stvari tako daleč, da ženam kar hudo zameri, če jih nazadnje presentirajo s punčko. Raziskave pa so dognale, da se spol otroka določa že pri početku in da zmeraj zavis od očeta. Plod, ki je določen, da se iz njega razvije deček, se v nobenem primeru ne more razviti v deklico ali narobe. Po navadi mislijo ljudje, da se zato rodi več dečkov kakor deklic, ker so dečki močnejši in lažje prenašajo proces rojstva. V resnici pa je ravno narobe — dečki so mnogo slabši od deklic. Znanstvene raziskave so izpričale, da se zato rodi več dečkov, ker se jih več spočne. Narava sama skrbi, da je število mož enaka številu žena — in jih zato ustvarja v večjem številu. V otroški dobi umre mnogo več dečkov kakor deklic, pa je treba na ta način zagotoviti rezervo, da človeški rod ne izumre. Čim sposobnejša je žena, da postane mati, tem več upanja ima, da bo rodila dete moškega spola, vendar v tem pogledu ni ničesar mogoče ugotavljati naprej. Umrljivost moških zarodkov je skoraj za 50 odstotkov večja od umrljivosti ženskih. Čim bolj zdrava je mati, tem več upanja ima torej, da bo rodila sina.

Barva oči spada med najrazvitije poteze obraza. Z redkimi izjemami lahko vsak oče ali mati v naprej določi barvo oči svojega otroka. Opazujte samo barvo svojih in barvo oči svojega zakonskega druga, oči svojih in njegovih staršev pa še barvo oči svojih otrok, ki jih že ima. Če ima žena temne ali črne oči in če ima vse njeno sorodstvo temne oči, tedaj bo otrok gotovo imel oči prav take barve, brez ozira na barvo očetovih oči. Če imata mož in žena temne oči in če so v očetovi rodbini člani svetlih oči, bodo oči njenega očeta svetle oči, bodo oči njunega očeta svetle oči. Če imata oboje rodilca modre oči, bo njuno dete prav tako imelo modre ali morda malo svetlejšje. Če ima eden izmed staršev široke oči, bo verjetno tudi otrok imel široke. Če je eden izmed rodilcev škilav, ni verjetno, da bo tudi otrok škilav, razen če je tudi v rodbini njegovega zakonskega druga kaj škilavih ljudi. Če ima eden izmed rodilcev dolge trepalnice, jih verjetno tudi otrok podeduje. Če ima eden izmed rodilcev temne — črne ali kostanjeve — lase in če imajo vsi člani nje-

Eden od 800.000 železniških delavcev, ki sahtejajo zvišanje plače 30c na uro. V mesednem gibanju so tudi štiri bratovščine vlakospremnega osebja, ki tudi sahtejajo zvišanje.

govne rodbine prav tako temne, bo tudi otrok skoraj gotovo imel temne, brez ozira, kakšne barve so lasje drugega rodilca. Če se mož ali žena temnih las poroči z ženo ali možem enake barve las, bodo tudi otroci imeli temne lase, čeprav so v njih rodbinah tudi člani z lasmi svetlejšje barve. Če se rdečelasec poroči z rdečelasco, bodo njuni otroci imeli skoraj gotovo rdeče lase. Če se rdečelasca poroči s plavolasco, ima lahko njun otrok rdeče, svetlokostranjeve ali pa plave lase — zgledi so za vse tri barve enaki. Če ima eden izmed rodilcev rdeče lase, drugi pa temne, a je v njegovi rodbini tudi kaj plavolascev, ima otrok lahko temne, rdečkasto-kostanjeve ali rdeče lase. Če ima eden izmed staršev temno-plave, drugi pa svetlo-plave lase, bodo otroci verjetno svetloplavi; lahko pa se kaj pripeti, da dobi otrok rdeče lase, če je v rodbini enega izmed rodilcev kaj rdečelascev. Če imata oboje rodilca svetlo-plave lase, bodo tudi otroci plavolasci. Če imate kodraste lase in če je tudi v vaši rodbini kaj kodrolascev, bodo tudi vaši otroci imeli lepe kodraste glavice, brez ozira na to, kakšni so lasje vašega zakonskega druga. Če ima eden izmed rodilcev in tudi člani njegove rodbine valovite lase, bodo prav tako tudi njegovi otroci imeli valovite lase.

Na vprašanje, komu bo dete podobno, se ne da odgovoriti v nekaj besedah. So pa nekatera pravila, za posamezne poteze v obrazu, kakor so pravila za barvo las. Če imata oboje rodilca isti tip nosa, bo imel tudi otrok, ko doraste, enak nos. Če ima eden izmed staršev širok, dolg, ali kako drugače neobičajen nos, drugi pa nos navadnejše oblike, bo otrok podedoval tistega, ki je manj navaden. Če se je v vaši rodbini v toku nekaj generacij pojavil poseben tip nosu, bo s 50 odstotki verjetnosti tudi vaš otrok imel tak nos. Če ima eden izmed staršev velika ušesa, bodo ušesa otroka, ko doraste, skoraj gotovo enaka. Isto velja za debele ustnice. Če sta oboje rodilca visoka, bodo tudi njuni otroci visoki. Če pa je eden izmed rodilcev visok, drugi pa majhen, bo otrok sigurno majhne rasti. Če imata mož in žena plave ravne lase in modre oči, bodo njuni otroci prav taki. Če imata mož in žena temne va-

lovite lase in temne oči, bodo njuni otroci predstavljali enega izmed petih različnih tipov od plavih las in oči do modrih oči in temnih ravnih las. Če je mož lep in če je tudi žena lepa, se ne smeta z gotovostjo računati, da bo njun otrok lep. Če ima oče črne kodraste lase, velike temne oči, lepo brado in usta, mati pa plave valovite lase, plave oči, dolge trepalnice in lepa usta, lahko ima njun otrok ravne kostanjeve lase brez stajaja, majhne, zelene, neprijetne oči ter preveč razvite čeljusti in zobe. Tako se lahko pripeti, da stari otrokom dajo tiste poteze, ki jih sami nimajo.

Če hočete spoznati, kakšen bo vaš otrok, morate pazljivo preštudirati svojo in rodbino svojega zakonskega druga v pogledu barve las in oči ter drugih značilnih potez. Poteze, ki so v vaši rodbini dominantne, zmagajo v otrocih. V barvi oči temne zmerom premagajo svetle. Modre oči se najbolj poredko dedujejo, ker modro barvo v obeh vse drugore prekos. Modre oči so takorekč brezbarvne. Gornja površina zenice sploh ne vsebuje modre barve. Modrina oči je prav za prav optična iluzija kakor sinjina neba. To je samo posledica lomljenja svetlobe v drugih delih očesa. Zato imajo novorojeneci modre oči. Vsako človeško bitje začne svoje življenje kot celica, ki vsebuje 48 nezimerno majhnih delcev, takozvanih hromozomov. Oče in mati dasta otroku vsak po 24 hromozomov. To je vse, kar daje otroku starši na prvo pot. Vse drugo zavis od njega in njegovega okolja.

Pristaniščni delavci dobili pogodbo

Zvišanje plače in druge koncesije

San Francisco, Cal.—Letni dohodki pristaniščnih in skladiščnih delavcev na zapadu se bodo povečali za \$3,500,000 letno kot rezultat pravkar sklenjene pogodbe med unijo CIO in Zvezo delodajalcev, ki je že stopila v veljavo. Pogodba določa zvišanje plače za pet centov na uro in deset centov na uro za čezurno delo, izboljšanje delovnih pogojev in zaščito starostnih pravic.

Karisti od te pogodbe bodo imeli tudi člani unije pristaniščnih delavcev ADF, uposleni v treh lukah ob zapadni obali, čeprav Joseph Ryan, predsednik mednarodne unije pristaniščnih delavcev ADF, vodi boj proti uniji CIO. Pogajanja, ki so rezultirala v sklenitvi pogodbe, sta v imenu unije CIO vodila Ed Morton iz Seattlea in E. P. Murray iz Portlanda.

Poslanik Winant se vrnil v Anglijo

London, 23. jun.—Ameriški poslanik John G. Winant se je vrnil v Anglijo na štirimotornem bombniku. Ta je pristal včeraj na letališču pri Glasgowu. Bombnik s poslanikom je odletel iz Amerike v Montreal, Kanada, in od tam v Anglijo. Winant je zapustil Anglijo 28. maja z letalom na poziv predsednika Roosevelta, da mu poroča o vojni situaciji.

Pismo iz Londona

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Evrope. Pa so se ob prvem začetku vojne zgrnila okoli Anglije. Poslali so svoje moštvo na evropska in afriška bojišča. Naveli so svoje mišice in šli na delo za zmago. Zakaj? Bila je njihova svobodna volja. Zakaj torej? Ker so bili bolj srečni kakor male evropske države, meli so za voditelje velike može. Može z zdravno presajo dogodkov, z modrostjo, s pogumom.

V onih zgodnjih dneh vojne so že vedeli, da bo njihovo materialno in moralno blagostanje uničeno, če bi zmagali naciji. O ne, nikar ne mislite, da so prišli v vojno iz kakih sentimentalnih razlogov, da bi se borili in pretakali kri za "mater-domovino". Treznost jih je privedla v vojno, skrb za kruh in nespačno vzgojo njihovih otrok. Nesentimentalni pogled v svet jim je tudi povedal, da je sovražnik nevaren, da mu Anglija ne bo kos, če jo ne podprejo dominijoni. In modrosti imajo dovolj, da vedo stari pregovor, da dvakrat da, kdor hitro da. Samo še poguma, da stopijo v boj. Tudi tega ni manjkalo. Tako so britski dominijoni stopili v vojno takoj v začetku. Izkazali so se za "velike ljudi": z modrostjo, domisljiljo, pogumom. Od vsepovsod po svetu so nam prišli pomagati v Evropo: ljudje različnih plemen, ver, navad. Priznali so, da je svet danes tesno povezan med sabo, da tudi njihovo blagostanje zavis od zmage nad nacijo.

Mislim, da mi ni več treba povdarjati razlike med usodami nesrečnih evropskih držav in britanske imperije. Dejstva govore glasno in odločno, kdo se je obnašal prav, kdo neprav. Britski imperij stoji. Res, naslonjen na pomoč svojih dominijonov, ali stoji. Ali vi veste, kakor vem mi, da za hitro in odločno zmago rabimo še več pomoči. Morda boste hudi name, ali med govori "velikega Churchilla" sem našla stavke, ki jih je govoril Ameriki 16. oktobra 1938, in skominame, da jih vam napišem. "Boste vi čakali tako dolgo, da britska svoboda in neodvisnost podedeta in potem vzeli stvar v roke, ko bo na tri četrtine že izgubljena — Vi, popolnoma sami!"

Pa končajmo s pogledom v bodočnost britanske imperije. Južnoafriški feldmaršal Smuts je pred kratkim izjavil: "Zame je jasno, da bo sodelovanje svobodnih narodov, porojeno in ognju vojne, vodilo do še tesnejšega sodelovanja v bodoče." Ej, vsakdo mora vedeti, da bo tako: slabi časi posvetijo prijateljstva. Koliko prilike je dano mladim fantom, ki so prišli od daleč sem v Evropo, da spoznajo svet, da se spoznajo z življenjem. Da ne ostanejo pri svojih navadah, v mogoče ozkih obrzljivih svoje domače dežele. Da se razvijejo v širokomiselnost, tolerantnost može, ki bodo vedeli, kaj je najboljšje za nje in obenem za sočludi. Prav, kakor je generacija pred njimi v zadnji vojni dobila priliko, da so se izoblikovali v velike može, ki so s svojim ravnanjem v začetku te vojne dali vzgled, kako je mogoče sovražniku zajeziti pot z modro, hitro, generozno kretjnjo.

Dolenjka.

Deset držav zavojevanih v vojni

Washington, D. C., 23. jun. — Deset držav, ki tvorijo skoro tri četrtine prebivalcev na svetu, kontrolirajo štiri kontinente in deloma petega, so danes v vojni, dočim je bilo devetnajst državnih in političnih entitet starih ali razkosanih in bitkah in z grožnjo oborožene sile. V vojni so Nemčija, Velika Britanija, Francija (v borbi proti Angležem v Siriji), Rusija, Italija, Kitajska, Japonska, Rumunija, Finska in Abesinija.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

Izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za korist, ter posebno agencijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorni dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Po stavki v tovarni North American Aviation Co. Slika kaže delavce, ki delajo v senci bajonetov.

POLOM

ROMAN IZ VOJNE L. 1870-71

ÉMILE ZOLA

Preložil VLADIMIR LEVSTIK

(Se nadaljuje.)

"Gospoda moja," je izpregovoril Ducat in vstal, "moj klient je zares najumazanejša kanjalja, in jaz ne bi prevzel njegovega zagovarjanja, ako ne bi imel povedati v njegovo opravičilo, da so v njegovi domovini sami takšni ljudje. Le pogledite ga, saj se mu dobro vidi po očeh, da je ves začuden; on ne razume svojega hudodelstva. V Franciji prijemamo svoje ogleduhe le s kleščami, dočim je tam pri njih vohunstvo jako časten poklic in velja za odličan način, služiti svoji domovini... Dovolil bi si celo opazko, da morda ne mislijo napak. Naše plemenito čutenje nam je v čast, a najhujše je to, da smo bili ravno zaradi njega premagani. Če se smem tako izraziti: quos vult perdere, Jupiter dementat... Sodite po svoji vesti, gospoda.

In sedel je nazaj, dočim je Sambuc izpregovoril:

"In ti, Cabasse, ali nimaš povedati ničesar v prilog ali proti obtoženci?"

"Povedati imam," je vzkljnil Provencalec, "in sicer to: vse te historije zadoščajo, da izplačamo tega falota... Odkar živim, nisem imel malo neprilike po svetu; a ne ugaja mi, šaliti se s pravico, to prinaša nesrečo... Smrt mu, smrt!"

Sambuc je svečano vstal.

"Takšna je torej sodba vaju dveh... Smrt?"

"Da, da, smrt!"

Odrinili so stole; pristopil je k Golijatu in dejal:

"Sodba je izrečena; umreti moraš."

Sveči sta goreli z dolgim stjenjem kakor dvoje mrtvaških voščenic na desni in na levi izpacenega obraza Golijatovega. Da bi kričal za milost, da bi zarjul besede, ki so ga dušile, se je napanjal tako, da je bila sinja ruta pred njegovimi usti vsa mokra od pen; in strahno je bilo gledati tega človeka, prisiljenega k molčanju, že zdaj nemega — kakor mrtvo truplo, ki mu je bilo poginuti s tem valom pojasnil in pršenj v grlu.

Cabasse je nabasal samokres.

"Ali naj mu zdrobim čepinjo?" je vprašal.

"Ah, kaj še!" je vzkljnil Sambuc. "Preveč bi bil zadovoljen."

In vrnil se je h Golijatu:

"Ti nisi vojak, ti ne zaslužiš časti, da bi šel k vragu s kroglo v glavi... Ne, crknil boš kot umazana vohunška svinja, ki si."

Obrnil se je ter vprašal vljudno:

"Silvina, ne da bi vam ukazoval — rad bi imel vedro."

Dokler je trajal prizor sodbe, se Silvina ni ganila. Čakala je z okamenelim licem, kakor da jo je zapustila duša, vsa prevzeta od trdo-vratne misli, ki jo je pregnjala že dva dni. In ko so zahtevali vedro, je ubogala; izginila je za trenotek v sosedno shrambo, a nato se je vrnila z velikim vedrom, v katerem je prala Charlotovo perilo.

"Postavite ga tja, pod mizo, na kraj!"

Postavila ga je in ko je vstala, so se njene oči iznova srečale z Golijatovi. V pogledu propalnice je gorela poslednja prošnja, obenem z uporom človeka, ki noče umreti. Toda v tem trenotku ni bilo v njej ničesar ženskega več: samo še volja, da bodi ta smrt, katere je čakala kakor odrešenja. Zopet se je umaknila do jedilne omare in obstala.

Sambuc je odprl miznico in vzel iz nje širok kuhinjski nož, ki je služil za rezanje slanice.

"Ker si prasec, te zakoljem kakor prasca."

In nič se ni požuril posvetovati se je s Cabassem in Ducatom, kako bi opravili kolino po

dostojnosti. Celo preprij je nastal, ker je Cabasse izjavil, da v Provenci, njegovi domovini, koljejo svinje z glavo navzdol, dočim se je Ducat ogorčeno uprl proti temu načinu, češ da je barbarški in neroden.

"Porinita ga čez rob mize, nad vedro, da ne bo madežev."

Pomaknila sta ga naprej in Sambuc se je mirno in snažno lotil dela. Z eno samo potezo velikega noža mu je prerezal grlo z desne na levo. Iz odprte vratne žile je kri takoj pričela teči v vedro, žuboreča kakor studenec. Dobro je bil preračunal rano; jedva par kapljic je brizgnilo mimo, vsled utripanja srca. Najsi je bila smrt počamejša, vendar se ni videlo niti drgetanje, kajti vrvi so držale trdno; telo je ostalo brezgibno, niti krča ni bilo, niti hropenja. Smrtni boj se je dal zasledovati le na obrazu, na tej krinkli, raztrti od groze, ker je kri po kapljah izginjala izpod kože, ki je postala brezbarvna in bleča kakor platno. In tudi oči so se izpraznile, skalile so se in ugasnile.

"Poslušajte, Silvina, vseeno bo treba gobe."

Toda ona ni odgovorila; z nezavedno kretanj je bila prižela roke na prsi in je stala kakor pribita k tlom, vrat kakor zadržnjen z železnim ovratnikom. Gledala je. Nato je mahoma zapazila, da je Charlot pri njej ter se ji obeša na krilo. Nedvomno se je zbudil in se mu je posrečilo odpreti vrata; in živa duša ga ni zapazila, ko je vstopil s tihimi koraki radovednega otroka. Koliko časa je bil že neki tu in se skrival za materjo. Tudi on je gledal.

S svojimi velikimi modrimi očmi je gledal izpod žolte grive, kako teče kri v tistem drobem rdečem curku, ki polagoma polni vedro. To mu je nemara ugajalo. Morda izprva ni razumel? Ali se ga je naposled dotaknil diih te strahote, ali se je nevede zavedel grozodejstva, ki mu prisostvuje? Izvil se mu je nenaden, prestrašen krik:

"O mama, o mama, bojim se, spravi me proč!"

In takrat je nekaj silnega presunilo Silvini dušo in telo. Bilo je preveč, nekaj se je podrlo v njej, groza je preplavila moč in nadčloveški napor misli, ki jo je dva dni držala pokoncu. Spet je postala ženska, razsula se je v solzah in z blazno kretanj je dvignila Charlota ter ga goreče stisnila na srce. In zbežala je z njim, v prestrašenem diru; nič več ni mogla gledati, nič več poslušati, čutila je le še potrebo, da gre od tod in se pogrezne v noč, kjerkoli, v prvi skruti jami, kamor pade.

To minuto se je Jean odločil, da rahlo otvori vrata. Dasi se nikdar ni vznemirjal zaradi šumov na pristavi, vendar se je naposled začudil hoji semintja in glasovom, ki jih je slišal. In pri njem, v njegovi mirni izbi, se je Silvina zgrudila, razpletelih las, itheča in v taknem prijemu obupa, da izprva ni mogel razumeti njenega ječljanja, besed, davečih se izmed zob. Vedno je ponavljala isti zamah roke, kakor da hoče odgnati strašno prikazen. Naposled je razumel; in zdaj je tudi on v duhu videl zasedo, kolino, mater, ki je stala zraven, malega med njenimi krili, pred očetom, ki mu je vrela kri iz prerezanega grla; in obstal je pred sliko kakor oledenel, in njegovo kmetsko in vojaško srce se je skrčilo od groze. Ah, vojska, ta strašna vojska, ki izpreminja vse te uboge ljudi v divje živali in seme med nje to strašno sovražstvo: sin odkropljen z očetovo krvjo, nadaljujoč razpor med pasmami, odrasčajoč v gnub do očetovske rodbine, ki jo morda nekega dne uniči. Zločinska setev za žetev groze!

(Dalje prihodnjaj)

V ZANKI

Sedeli smo v oddeku vlaka, ki je drdral v prekrasen solnčni dan. Prve mačice so švigale mimo oken, na pologih se je boječe zelenila mlada trava.

"Postrvi bodo začele prijematiti", sem rekel prijatelju. "Ti pojdeš na petelina... "Da," sem dodal, prevzet od spominov, "niče ne ve, kaj je narava, ako ni ribič ali lovec."

Moj prijatelj, s poklicem zdravnika, je sicer navdušen lovec, toda ob mojih besedah je kar jezo zamahnil z roko. "Do tole mi je lova!" je vzkljnil. "Vse, kar govorimo in pisarimo o lepoti lovkega življenja, bo šele tedaj resnica, ko bodo lovski tatovi in zankarji iztrebljeni — ali pa ne bo nikoli res!"

Neznani gospod, ki nama je sedel nasproti, se je zganil. Debel, spodoben gospod; vsaka črtica na njegovem obrazu je razodevala "blago dušo". Očitajoče je trenil z obrvmi, sklenil roke v naročju in poučljivo začel:

"To je pač socialno vprašanje, ne zamerite, da se oglašam... Revno ljudstvo si pomaga, kakor ve in zna; in konec koncev ima — z višjega vidika, bi dejal — tudi siromak pravico do koščka pečenke. Te reči je treba

dandanes mijeje presojeti. S srcem, ne samo po paragrafih... "S srcem?" je skoraj togotno vzkljnil moj prijatelj in segel v prsi žep. Blagi mož se je strahoma odmaknil. Toda prijatelj je izvlekel samo listnico, v kateri je z drhtečimi prsti poliskal dve fotografiji. "S srcem?" je srdito ponovil. "Oglejte si tole in povejte, kaj vam pravi srce."

Blagi gospod si je nataknil naočnike. Radovedno sem se presedel na njegovo stran, da bi videl. S prvim pogledom sem razločil samo glava mladega srnjaka: mrtvo glavico s čudno odprtim gobčkom in praznimi očesnimi votlinami. Nato sem opazil nekakšno zarezo, ki je šla od koticov ust proti tilniku... Zona me je obliła. Iz temna, posušena sraga, ki je visela iz črne očesne jame, je mahoma dobila strahoten pomen...

"Razumete?" je nadaljeval prijatelj. "Ne razumete? Poslušajte... Dveleten srnjček se veselo pase po našem lovišču. Pravkar ga je zamikal slasten vrsiček; že je iztegnil glavo po njem, kar začuti dotik nečesa mrzlega, nevarnega... Ustraši se, po bliskovito se odbije z drobnimi nožicami — a tista reč ga drži, ne izpusti ga, prav v gobček se mu je zarezala, bolj ko skače in se trga, bolj neusmilje-

no ga vleče nazaj. Ujet je! Žična zanka se mu je zadržnila za tilnikom, se zajedla med čeljusti in predrgnila jezik... Si lahko zamislite grozo nedolžne živali? S srcem, gospod!"

Prihod 3000 zsvensnih vojakov pred letalsko tovarno v Inglewoodu, Cal., kamor so bili poslani, da napravijo konec stavki 12.000 delavcev. Voditelj, ki so povzročili to stavko, so bili potem odstavljeni po Frankensteenu, načelniku letalske divizije svine unije CIO, ki je obenem tudi ošigosal komuniste, češ da so oni odgovorni zanjo s svojimi zakulisnimi intrigami.

Prizor iz razbitega Londona. Pred "obiskom" nacijske bombe je na tem mestu stalo gledališče.

"Mhm," je dejal blagi mož, "mu da... Ali, če prav preudarija: srnjaku je smrt tako in tako usojena. Ko bi bil ušel zanki, vaši krogli ne bi ušel."

"Denimo, da ne," je rekel prijatelj. "Padel bi čez nekaj let, ko bi prišel na vrsto, nikakor ne prej. Zakaj pravičen lovec ima veselje v tem, da mu žival doraste in zdrava učka dne, ko je zrela za lahko in naglo smrt. Za lahko in naglo, pravim, ne za počasno, muke polno umiranje... Zamislite si, koliko ur se je siromaček metal sem ter tja in se kakor blazen valjal po tleh, da je nazadnje utrgal zanko. Utrgal jo je, toda zaman. Zanka se je bila v tilniku zavila, držala ga je preko nog in uhljev; niti ni mogel zapreti čeljusti, niti ne iztegniti jezika ali požirati. Z zevajočim gobčkom in suhim grlom je lačen in žejen begal med dišečimi travami... kdo ve, kako dolgo... Niti bilke hrane, niti kaplje vode, gospod. S srcem presodite! Vsaj štirinajst dni je trajala peklena muka. Potem je obležal. Naš stari lovski čuvaj Matija ga je našel poginulega, do kosti shiranega v Hudem kotu pod Grebenom..."

"M-da," je v zadregi prikimal neznanec, "to je res prehud, in čudim se, kako morejo biti ljudje tako neusmiljeni. Samo hudi socialni vzroki... neznosna revščina bi opravičevala..."

"Nikar ne kvasimo o revščini," je bil odgovor. "Revščina more opravičiti lačnega, ki gre in ukrade hlebček kruha. Tu pa ne gre za revščino, marveč za umazano požrečnost ali dobičakželjnost. Samo požrešneš in lakomnik sta zmožna tolikšne okrutnosti, revež nikoli ne. Ta se smili samemu sebi in ima tudi sam usmiljenje."

"Kaj pa ta slika?" Blagi gospod je pogledal drugo fotografijo. "Ali, prosim vas, to je lisičica!... Nu, veste kaj, v tem primeru je nežnočutje vendarle odveč. Če si mislim, koliko koristnih putk je zadavila..."

"Stojte!" mu je segel prijatelj v besedo. "Lisičica pregrizne putki vrat — in končano je. Tu pa vidite dveletno lisičko, ki jo je zanka iz mehke železne žice zadržnila čez križ in zadnji konec debelega črevesa, tako da je bila naravna pot za iztrebljanje

prekinjena. Žival se je v strahu prekopicovala in obračala, da bi se rešila, a zanka se ji je pri tem le še bolj zajedla v telo. Nazadnje se je žica utrudila in utrgala, vendar tako, da je ostala zanka trdo zadržnena. Zastajajoče blato je povzročilo nekrozo črevesa in predor v trebušno votlino, nato vnetje trebušnih sten in kože, tako da je bil ob smrti razvit na trebuhu 'anus praeternaturalis', skozi katerega je odhajalo blato... Sam bog si ga vidi, koliko časa se je žival tako mučila? Na srečo je pobrala strup... Kdaj je lisičica tako okrutna s svojimi žrtvami?"

"Čudim se," je modro dejal gospod in zmajal z glavo. "Človek ne bi verjel. Naše ljudstvo je vendar dobro..."

"Kadar je dobro!" ga je zavrnil prijatelj. "Toda ljudstvo bo čedalje manj dobro, ako bo vedelo, da so ljudje, ki opravičujejo zverinsko surovost do živali. Kajti: ali se smili človeku sleherna živa stvar, ali se mu pa niti človek ne smili?"

"Kdo ve," sem se oglašil, "morda bi bilo kar dobro, da bi vsakemu zagovorniku zankarjev samemu za štiri in dvajset ur nataknil zanko — takisto kakor temu srnjaku ali tej lisiči. Ko bi mu jo sneli, bi bil gotovo drugačnih misli!"

Vlak se je ustavil na postaji. Blagi gospod je pobral svojo aktovko, zamrmral v slovo in odšel. Da bi bil stopil iz vlaka, nisem videl. Morda se je samo preselil v drug oddelek.

Vladimir Levstik.

Med lovci

— To je res čuden pes. Če mu položijo v gobec 50 Din, ti kmalu prinese zajca.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za korist, ter potrebno agitacijske svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njihovih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Zakaj pa ne?
— Čujte, gospod, vi imate moj dežnik.
Ze mogoče. Kupil sem ga v zastavljalnici.
Na cest!
— Gospod stražnik!
— Kaj pa je, fantek?
— Ali niste videli iti 'tod mi-mo gospe brez mene?

Profesorjeva žena
— Ali ti ni težko imeti tako raztresenega moža?
— Ne, nasprotno. Včasih namreč pozabi in mi da dvakrat nar za isto stvar.

Prav zato
Vratar v gledališču: "Ali odhajate? Saj imamo še tri janja!"
Gledalec: "Saj prav zato!"

Pasje življenje
"Vaš mož se pritožuje, da pri vas pasje življenja..."
"To mu pa lahko verjamem. Domov prihaja umazan do len, sede k peči in čaka, da prinesem kosilo ali večerjo."

Ako še niste...
Naročite si

MAJSKI GLAS

prvomajska publikacija Proletarcev Bogata po vsebini in ilustracijah

CENA 25c IZTIS

(Kjer mogoče, naročite jih več za svoje znance in prijatelje.)

Naročila sprejema

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue - Chicago, Illinois

TISKARNA S.N.P.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, visticine, častila in koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovenskem, češkem, angleškem jeziku in drugih.

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P. TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. — Cene smerne, unifikirane dele pre...

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-59 S. LAWDALE AVENUE • CHICAGO, ILL. TEL. ROCKWELL 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta priložje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni naročnini. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali nečlana \$2.00 eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri sestanku \$1.00 tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej sedaj si vrzete, ali da je list predrag za člana S.N.P.J. List Prosveta je vsekakor gotovo je v vsaki družini potrebno, ki bi rad čital list vsak dan.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član S.N.P.J., ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo znižati datum za to vsoto naročnine.

Cena listu Prosveta je:

Za Zdrav. državo in Kanado \$6.00	Za Cicezo in Chicago \$4.00
1 tednik in _____	1 tednik in _____
2 tednika in _____	2 tednika in _____
3 tednike in _____	3 tednike in _____
4 tednike in _____	4 tednike in _____
5 tednikov in _____	5 tednikov in _____

Za Evropo je \$2.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja Money Order v plazu in si naročite Prosveta, list, ki je vaše lastništvo.

PROSVETA, S.N.P.J.
2657 So. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.

Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveta vsote \$ _____

1) Ime _____ Čl. družine _____
Naslov _____

Ustavite tednik in ga pripilite k moji naročnini ali običajni članov moje družine:

2) _____ Čl. družine _____
3) _____ Čl. družine _____
4) _____ Čl. družine _____
5) _____ Čl. družine _____

Mesto _____ Država _____
Nov naročnik _____ Star naročnik _____